

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

26.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 29-го Марта — 1835 — Wilno. Piątek. 29-go Marca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 18-го Марта.

Высочайшими Указами Марта 1-го числа: „Въ возданіе отлично-усердной службы Начальниковъ Таможенныхъ Округовъ, Статскихъ Советниковъ: Юрбургскаго *Спиридова* и Одесскаго *Бологовскаго*; Управляющаго Рижскою Таможнею Чиновника 6-го класса *Версилова* и Начальника Гродненскаго Таможенного Округа, Коллежскаго Советника *Лагинова*, Всемилостивѣйше пожалованы: *Спиридовъ* и *Бологовскій* въ Дѣйствительные Статскіе Советники, а *Версильовъ* и *Лагиновъ*, въ Статскіе Советники.“

— Въ награду отличнаго прохожденія Управляющимъ Канцеляріею Министра Финансовъ по Секретной части, Статскимъ Советникомъ *Кранихфельдомъ*, службы, Начальствомъ засвидѣтельствованнаго, Всемилостивѣйше пожалованъ онъ *Кранихфельдъ* въ Дѣйствительные Статскіе Советники.“

— Марта 3-го числа. Снисходи на прошеніе Оберъ-Гофмейстера Двора Его Императорскаго Величества, Князя Сергія *Гагарина*, Всемилостивѣйше уволень онъ отъ званія Оберъ-Гофмейстера Канторы, съ оставленіемъ при прочихъ его званіяхъ.“

— Исправляющій должность Гофъ-Штабъ-Квартирмейстера, Надворный Советникъ Григорій *Воробьевъ*, утверждень въ семь званій, и Всемилостивѣйше пожалованъ въ шестой классъ.

— Государь Императоръ Всемилостивѣйше изволилъ пожаловать Швейцарскому уроженцу *Рейфу* брилліантовый перстень, за поднесеніе Его Императорскому Величеству, чрезъ Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, перваго тома издаваемаго Рейфомъ *Русско-Французскаго Словаря*.

— Въ городѣ Кіевѣ дозволено учредить постоянный театр, для чего на первый случай будетъ ежегодно отдѣляемо изъ городскихъ доходовъ по десяти тысячъ рублей, и сверхъ того на устройство зданія, декорацій, костюмовъ, и проч., дозволено употребить сумму изъ остатковъ городскихъ доходовъ, по усмотрѣнію Главнаго мѣстнаго Начальства. Для управленія театромъ составлена Дирекція, подъ предѣлительствомъ Генераль-Губернатора, изъ трехъ Членовъ: Попечителя Кіевской Гимназіи Графа *Ильинскаго*, Коллежскаго Ассессора Князя *Кудашева* и Полковника *Голубцова*. (Спб. В.)

— „Государственный Советъ въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Народнаго Просвѣщенія, о дозволении опредѣлять для надзора за Студентами и воспитанниками учебныхъ заведеній людей всѣхъ свободныхъ состояній и иностранцевъ, *мнѣніемъ положи*: 1) Въ должности коммиссаровъ Надзирателей и вообще Смотрителей за воспитанниками учебныхъ заведеній вѣдомства Министерства Народнаго Просвѣщенія, также Помощниковъ Инспекторовъ Университетскихъ Студентовъ, дозволить опредѣлять имѣющихъ потребныя для того познанія и качества изъ всѣхъ свободныхъ состояній, равно и иностранцевъ. 2) О всѣхъ поступающихъ въ сии должности изъ сословій, неимѣющихъ, по 5-й статьѣ Свода Законовъ,

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 18 Marca.

Przez Najwyższe ukazy dnia 1 Marca w nagrodę odznaczającej się gorliwością służby, Naczelników Tamozennych Okręgów, Radców Stanu, Jurborskiego *Spirydowa* i Odesskiego *Bołogowskiego*; zarządzającego Ryską Tamoznią Urzędnika 6tej klasy *Wersitowa* i Naczelnika Grodzieńskiego Tamozennego Okręgu, Radcy Kollegialnego *Zaczynowa*, Najłaskawiej wyniesieni: *Spirydow* i *Bołogowski* na Rzeczywistych Radców Stanu, a *Wersitow* i *Zaczynow* na Radców Stanu.

— W nagrodę odznaczającego się przechodzenia służby, zaświadczonej przez Zwierzchność zarządzającego Kancellaryą Ministra Skarbu Oddziału sekretnego, Radca Stanu *Kranichfeld*, Najłaskawiej wyniesiony na Rzeczywistego Radcę Stanu.

— Marca 3 dnia. Przychylając się do prośby Wielkiego Mistrza Dworu Jego Cesarskiej Mości, Xięcia Sergiusza *Gagaryna*, Najłaskawiej uwolniony on został od Urzędu Wielkiego Mistrza Dworu i obowiązku Prezydenta Moskiewskiego Pałacowego Kantoru, z zostawieniem go przy innych Urzędach.

— Pełniący obowiązek Sztabu-Kwatermistrza Dworu, Radca Dworu Grzegorz *Worobjew*, utwierdzony na tym Urzędzie, i Najłaskawiej wyniesiony do szóstej klasy.

— CESARZ Jego Mość Najłaskawiej raczył udarować rodem Szwajcara *Rejfa*, brylantowym pierścieniem, za złożenie Jego Cesarskiej Mości, przez Ministra Narodowego Oświecenia, pierwszego Tomu wydającego się przez *Rejfa* Rosyjsko-Francuzkiego Słownika.

— W mieście Kijowie, dozwolono założyć stały teatr, w tym celu na raz pierwszy, corocznie wydawano będzie z dochodów mieyskich, po 10,000 rubli, i oprócz tego na wystawienie budowli, sporządzenie dekoracyi, ubiorów i t. d. dozwolono użyć summy z pozostałości mieyskich dochodów, podług uwagi Główney miejscowej Zwierzchności. Dla zarządu Teatrem, ustanowiona została Dyrekcya, pod Prezydencyą Generał-Gubernatora, ze trzech Członków: Kuratora Gimnazjum Kijowskiego Hrabiego *Iljńskiego*, Assessora Kollegialnego Xięcia *Kudaszewa* i Półkownika *Hotubcowa*. (G. S. P.)

— „Rada Państwa, na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Narodowego Oświecenia, o dozwoleniu naznaczania dla nadzoru Studentów i wychowanców szkolnych zakładów, ludzi wszystkich wolnych stanów i cudzoziemców, *przez opinią postanowiła*: 1) W obowiązku stanowiących Nadzorców, i w ogólności Dozorców, wychowanców szkolnych zakładów w wiedzy Ministerium Narodowego Oświecenia, także Pomocników Inspektorów Uniwersyteckich Studentów, dozwolnić naznaczać, mających potrzebne ku temu wiadomości i przynioły ze wszystkich wolnych stanów, równie i cudzoziemców. 2) O wszystkich wchodzących do tych obowiązków ze stanów, niemających podług 5go artykułu Połączenia Praw, Tomu III, Ustaw o służbie Cywilney,

тома III, Уставовъ о службѣ Гражданской, права вступать въ гражданскую службу (кроме иностранцевъ неподданныхъ Россіи), представлять Правительствующему Сенату, для испрошенія дозволенія считать ихъ въ службѣ по учебной части и для исключенія изъ податнаго состоянія тѣхъ изъ нихъ, кои въ ономъ состоятъ. 3) Комнатные Надзиратели, Помощники Инспекторовъ Студентовъ и прочія, для надзора за воспитанниками опредѣляемые лица, поступающія въ сии званія изъ свободныхъ податныхъ состояній и изъ иностранцевъ, принявшихъ присягу на подданство, со времени дозволенія считать ихъ въ службѣ, пользуются въ продолженіи оной за урядъ преимуществами 14-го класса, но производятся въ сей чинъ не прежде, какъ по выслугѣ въ вышеозначенныхъ должностяхъ двенадцати лѣтъ. 4) Стъ иностранныхъ подданныхъ, поступающихъ въ упомянутыя должности, не требовать присяги на подданство Россіи, если сами не пожелаютъ оной принять: но они обязаны присягать установленнымъ порядкомъ на вѣрность службы, и при томъ не прежде могутъ воспользоваться правами и преимуществами, въ предъидущихъ статьяхъ изъясненными, какъ по вступленіи въ подданство; въ противномъ же случаѣ получаютъ только, въ видѣ найма, содержаніе, занимаемому ими мѣсту присвоенное. 5) Принадлежащія къ сословіямъ, неимѣющимъ права вступать въ Гражданскую службу, и недостигшіе во время состоянія въ вышеозначенныхъ должностяхъ классныхъ чиновъ, оставая заведеніе сами, или бывъ изъ онаго исключены Начальствомъ, по усмотрѣнію ихъ неспособности, должны возвращаться въ прежнія состоянія и сдѣлать узаконенному для оныхъ порядку относительно избранія рода жизни; тѣ же, кои пріобрѣли классныя чины, имѣютъ право переходить на службу во всякое другое вѣдомство. 6) Преимущества, предоставленныя разными Уставами Надзирателямъ за воспитанниками, остаются въ своей силѣ для лицъ, имѣющихъ право вступленія въ Гражданскую службу, а равно и для тѣхъ, кои воспитаны въ какихъ-либо Россійскихъ учебныхъ заведеніяхъ. На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано: „*Быть по сему.*“ Въ С. Петербургѣ, 30-го Января 1835 года. (Марта 5 дня 1835 года. По 1-му Департаменту.) (С. Б.)

14-го числа с. м. совершена была въ здѣшней Католической церкви Св. Екатерины, по распоряженію Г. Австрійскаго Посланника Его Сіятельства Графа *Фикельмона*, панихида по покойномъ Императорѣ Францѣ I. Къ церемоніи сей приглашены были Его Сіятельствомъ многіе Государственные Сопровождающіе и другія знатнѣйшія особы; на Невскомъ же проспектѣ, противъ самаго входа въ церковь, выстроены были по сему случаю Гренадерскій Императора Франца I-го полкъ, который почтилъ память въ Бозѣ почившаго Государя нѣсколькими ружейными залпами. Въ срединѣ церкви устроены были великолѣпный катафалкъ, имѣвшій въ вышину 5 сажень; а въ основаніи 6½ квадр. сажень. Съ четырехъ сторонъ основанія сего сдѣланы были ступени, ведшія къ десятиугольному храму, куполь коего, увѣнчанный изваяніемъ, изображавшимъ Вѣру, — поддерживался десятью колоннами сложнаго ордена, съ капителями, составленными изъ орловъ и вензелеваго имени Императора. Посрединѣ храма возвышалась гробница, украшенная порфиною и Царскими регалиями. Внутренность купола покрыта была голубою краскою и усыана изображеніями бабочекъ — эмблемою безсмертія; въ самомъ же центрѣ онаго представленъ былъ Св. Духъ, въ видѣ наряжаго голубя. Архитекторъ сдѣлалъ храмъ въ видѣ десятиугольника, для того вѣроятно, чтобы означить чрезъ то десять Королевствъ или главныхъ областей, составляющихъ Австрійскую Имперію и съ сею же цѣлю помѣстивъ на аттикѣ онаго гербы сихъ областей, съ приличными украшеніями. Между пьедесталами колоннъ сдѣланы были, съ десяти сторонъ, ступени, ведшія ко гробу; самыя же пьедесталы образовали по длинѣ междуконній выступы, на которыхъ стояли надгробныя свѣтильники. Десять другихъ подобныхъ же свѣтильниковъ висѣли между колоннами. Съ четырехъ угловъ цоколя или основанія катафалка представлялись восемь отдѣльных тумбъ, на коихъ возвышались четыре большіе канделабра и четыре сидѣнія фигуры, величиною болѣе роста человѣческаго. Двѣ изъ сихъ фигуръ, изображавшія *правосудіе* и *мудрость* находились съ передней стороны катафалка, а другія двѣ *сила* и *кротость* со стороны противоположной. Службу совершалъ, въ присутствіи многочисленнаго духовенства, самъ Епископъ. — Панихида (requiem) знаменитаго *Моцарта* выполнена была съ необыкновенною тор-

права входить до службѣ гражданской, (опроче cudzoziemców nie poddanych Rosyi) przedstawiać Rządzącemu Senatowi dla wyjednania zezwolenia, ażeby liczyć ich w służbie w oddziale szkolnym, i dla wykreślenia zezwolenia podatkowego tych, którzy w nim zostają. 3) Nadzorcy stancyjni, Pomocnicy Inspektorów studentów i inne, do nadzoru wychowawców przeznaczone osoby, wchodzący do tych obowiązków z wolnych podatkowych stanów i cudzoziemców, którzy wykonali przysięgę na poddaństwo, od czasu dozwoleń liczyć ich w służbie, używają przez ciąg jej za urząd prerogatyw 14tej klasy, lecz mają być wynoszeni do tej rangi nie pierw, jak po wysłużeniu w pomienionym obowiązku lat dwónastu. 4) Od cudzoziemców, wchodzących do pomienionych obowiązków, nie wymagać przysięgi na poddaństwo Rosyi, jeśli sami nie będą chcieli jej wykonać; lecz obowiązani są przysięgać ustanowionym porządkiem, na wierność służby, i przy tém nie pierw, mogą zaszczycać się prawami i prerogatywami, w powyższych artykułach wymienionemi, jak po wejściu do poddaństwa; w przeciwném zaś zdarzeniu, otrzymują tylko w sposobie najęcia utrzymanie, zajmowanemu przez nich miejscu właściwe. 5) Ci, którzy należeli do stanów, niemających prawa wchodzić do służby cywilnej, i nie otrzymali podczas zostawania w wyżej wyrażonych obowiązkach rang klasycznych, sami, opuszczając zakład, lub będąc z niego przez Zwierzchność wydalonymi, po dostrzeżeniu ich niezdatności, powracani być mają do dawniejszych stanów, i postępować podług ustanowionego na to porządku, względem obrania stanu życia; ci zaś, którzy otrzymali rangi klasyczne, mają prawo przechodzić do służby, pod wiedzę wszelkich innych władz. 6) Prerogatywy, zostawione przez różne ustawy Nadzorcom wychowawców, pozostają w swojej mocy dla osób, mających prawo wchodzenia do służby cywilnej, również i dla tych, którzy są wychowani w jakiegokolwiek Rosyjskich Szkolnych Zakładach. Na autentyku własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano: „*Ma być podług tego.*“ W St. Petersburgu, 30 Stycznia 1835 roku. (5go Marca 1835 roku. Z 1go Departamentu.) (G. S.)

Dnia 14 t. m. za staraniem Posła Austriackiego JW. Hrabiego *Ficquelmont*, odbyło się w tutejszym katolickim kościele Św. Katarzyny, żałobne nabożeństwo po zmarłym Cesarzu *Franciszku I.* — Na ten obchód zaproszonych było przez Hrabiego wiele wysokich Urzędników Państwa i innych znakomitszych osób; na Newskim także prospecie, przeciw samego wejścia do kościoła, stał w szeregach z tej okoliczności półk Grenadyjski Cesarza *Franciszka Igo*, który uczcił pamięć w Bogu zmarłego Cesarza, kilkakrotnym wystrzałem z broni. Na środku kościoła wzniesiony był wspinały katafal, mający wysokości 5 sążni, a w podstawie 6½ sążni kwadratowych. Ze czterech stron tej podstawy zrobione były stopnie, prowadzące do dziesięcio-kątnej świątyni, które kopuła, ozdobiona rzeźbą, wyobrażającą Wiarę, utrzymywana była przez dziesięć kolumn, złożonego porządku z kapitelami, złożonemi z orłów i cyfry Cesarza. Po środku świątyni wznosił się grobowiec, ozdobiony purpurą i regaliami Monarchicznymi. Wewnątrz, kopuła ościągnięta była niebieskim kolorem i usiana wyobrażeniami motylew, godłem nieśmiertelności; w samym zaś jej środku wyobrażony był Duch Św., w postaci unoszącego się gołębia. Architekt zrobił kaplicę w kształcie dziesięcio-kąta, zapewne dla tego, ażeby przez to oznaczyć dziesięć Królestw czyli głównych prowincyi, składających Cesarstwo Austriackie, i w tymże celu umieścić, na gzymsie jego herby tych prowincyi, z przyzwoitemi ozdobami. Między podstawami kolumn, z dziesięciu stron, zrobione były stopnie, prowadzące do truny; same zaś podstawy formowały, wzdłuż pomiędzy kolumn występy, na których stały żałobne lampy. Dziesięć innych podobnych lamp wisiało między kolumnami. Po czterech rogach podstawy katafalu, było ośm oddzielnych podstaw, na których wznosiły się, cztery wielkie świeczniki i cztery siedzące figury, większe od wzrostu człowieka. Dwie z tych figur, wyobrażające *sprawiedliwość* i *mądrość*, znajdowały się na przedniej części katafalu, a dwie inne: *moc* i *łaskawość*, ze strony przeciwniejszej. Mszą i obrzędy święte, w asystencyi liczniego Duchowieństwa, pontyfikalnie odprawiał Biskup. — Requiem sławnego *Mozarta*, było wykonane z niezwykłą uroczystością, odpowiadającą uczuciom prawdziwej pobożności, napełniający serca słuchaczy. Facyata kościoła, powleczoneą była czarnym sukniem, ze srebrnemi ozdobami, i nad samem wejściem do kościoła, przytwierdzona była czarna tablica, ozdobiona Dwó-

жественностию, вполне соответствовавшие чувствам непротивного благоговѣнія, наполнившимъ сердца слушателей. Паперть церкви драпирована была чернымъ сукномъ съ серебряными украшеніями, и надъ самымъ входомъ въ оную утверждена была черная доска, увѣнчанная двуглавымъ Австрійскимъ орломъ, съ слѣдующею надписью золотыми буквами:

FRANCISCO I,
IMPERATORI AUSTRIAE,
REGI HUNGARIAE, BOHEMIAE,
LOMBARDIAE-VENETIARUM,
ILLYRIAE,

ETC., ETC., ETC.,

Duplicis Imperii coronâ redimito.

Pietate in Deum insigni.

Viro forti, Principi fortiori.

Rebus secundis clementi et aequo.

Adversis fortunâ majori.

Semper justo.

Populorum deliciis.

Posteris exemplo.

Austria moerens.

D. D. D.

NAT: D: XII FEBR. MDGCLXVIII.

OBIIT D: II MART. MDCCCXXXV.

REGNORUM XLIII ANNO.

Рисунокъ катафалка дѣлалъ одинъ изъ отличнѣйшихъ воспитанниковъ Миланской Академіи — Архитекторъ *Фоссати*; честь же выполненія онаго принадлежитъ давно извѣстному многими превосходными зданіями въ С. Петербургѣ Архитектору *Руску*. — Фигуры, украшавшія монументъ, сдѣланы были Саксонскимъ Скульпторомъ *Германомъ*, котораго самъ Торвальдсенъ почиталъ всегда однимъ изъ лучшихъ своихъ учениковъ. Превосходная по сочиненію и выполненію работа сія стоила художнику не болѣе 10 дней времени. (Спб. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 12-го Марта.

Примѣчено, что въ титулѣ новаго Императора, пропущено употребительное доселѣ наименованіе Царя Иерусалимскаго. (G. C.)

Въ Лейпцигской газетѣ напечатано: „Ежедневно возрастаетъ увѣренность въ твердомъ намѣреніи новаго Австрійскаго Императора, шествовать по слѣдамъ своего Августѣйшаго Предмѣстника. Тѣ люди весьма ошибаются, кои предсказываютъ, что произойдетъ перемѣна во внутреннемъ управленіи и вѣнхней политикѣ. Собственноручныя письма новаго Монарха и словесное изъясненіе его намѣреній, доказываютъ неосновательность сихъ предсказаній. Не требованіе возобновленія присяги есть доказательство отеческой довѣренности. Жители столицы, среди коихъ выросъ Императоръ, знаютъ и уважаютъ его отличныя качества. Мужество свое онъ доказалъ при бывшемъ въ 1833 году наводненіи, во время коего онъ, съ опасностію собственной жизни, спасалъ утопающихъ, и бѣдными доставлялъ пищу. Не менѣе того онъ показалъ твердость при покушеніи на его жизнь сумасшедшаго Рейндля. Не потерявъ присутствія духа, онъ первый поспѣшилъ къ Императору, чтобы успокоить его на счетъ сего происшествія. Какъ Члену Государственнаго Совѣта, Императоръ часто присылалъ на его разсмотрѣніе дѣла, и обыкновенно принималъ его мнѣніе. Каждый Государь необходимо долженъ имѣть вѣрныя познанія о произведеніяхъ своей страны: на сей предметъ нынѣшній Императоръ обращалъ особенное вниманіе: изъ всѣхъ частей Имперіи были ему присылаемы достойныя вниманія произведенія народной промышленности. Поступавшія къ Его Величеству вещи и издѣлія были расположены въ нѣсколькихъ залахъ въ систематическомъ порядкѣ, и онъ занимался ими въ часы отдохновенія. Сими предметомъ завѣдывалъ первый Коммисаръ Австрійскихъ фабрикъ, Кеесъ, извѣстный своимъ сочиненіемъ: „Описаніе Австрійскихъ фабрикъ и промышленности.“ (Сбв. II.)

— Въ газетѣ *Nürnberg-Korrespondent* напечатано частное письмо изъ Вены, въ коемъ, между прочимъ, сообщаются слѣдующія подробности о погребеніи тѣла Блаженной памяти Императора *Франца I*: „Погребеніе сіе было величественно въ простотѣ своей и совершенно соответствовало характеру покойнаго Государя. Народъ съ грустію смотрѣлъ на это печальное зрѣлище и глубокимъ, непротивнымъ уныніемъ доказывалъ привязанность свою къ памяти Императора. Многіе рыдали; по временамъ въ толпѣ раздавались всхлипыванія и громкіе стоны; однимъ словомъ казалось, что всѣ присутствовавшіе оплакивали близкаго, нѣжно любимаго роднаго. Хотя тѣло въ теченіе трехъ дней было выставлено для

главнымъ Орломъ Австрійскимъ, зъ наступяющимъ написемъ злотемі литерамі:

Рисунокъ катафалу укладалъ одинъ изъ знакомѣйшихъ учениковъ Медьоланской Академіи — Архитектъ *Фоссати*; слава за сего выполненія налѣзъ давно знаюму зъ прzerwыборныхъ budowli в St. Petersburgu Architektowi *Ruscowi* — Figury, które zdobiły monument, zrobione były przez skulptora *Hermana Saxończyka*, którego *Torvaldsen* zawsze uważał za jednego z lepszych swych uczniów. Wyborna ta robota, co do wynalazku i wykonania, kosztowała rzemieślnikowi nie więcej nad dni dziesięć czasu. (G. S. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R Y A.

Wiedeń, dnia 12 Marca.

Uważano, że w tytułach nowego Cesarza, opuszczono używany dotychczas tytuł Króla Jerozolimy.

(G. C.)

W Lipskiej gazecie wydrukowano: „Codzień się powiększa zaufanie w stałym zamiarze nowego Cesarza Austriackiego, wstępować w ślady Najjaśniejszego swego poprzednika. Bardzo się mylą ci, którzy przepowiadają, iż zaydzie odmiana w wewnętrznym zarządzie i zewnętrznym polityce. Listy własnoręczne nowego Monarchy i ustne oświadczenie jego zamiarów, dowodzą niegruntowności tychъ przepowiedzeń. Nieżądanie odnowienia przysięgi, jest dowodem oycowskiej ufności. Mieszkańcy stolicy, wśród których wzrósł Cesarz, znają i poważają odznaczające się jego przymioty. Okazał on swoje męstwo, przy zaszłej w roku 1833 powodzi, w czasie której, z narażeniem własnego życia, ratował tonących i ubogim dostarczał żywności. Nie mniej też okazał odwagi przy targnieniu się na życie jego fixata *Reyndla*. Nie straciwszy przytomności umysłu, pierwszy pośpieszył do Cesarza, żeby go uspokoić względem tego wypadku. Jako Członkowi Rady Państwa, Cesarz często posyłał mu na rozpatrzenie sprawy, i zwyczajnie przyjmował jego zdanie. Każdy Monarcha koniecznie musi mieć dokładne wiadomości o produktach swego kraju: na ten przedmiot terazniejszy Cesarz szczególną zwracał uwagę: ze wszystkich części Cesarstwa były mu przysyłane godne uwagi płody narodowego przemysłu. Przysyłane Jego Cesarskiej Mości rzeczy i wyroby, były rozłożone w kilku salach w porządku systematycznym, i on się niemi zajmował w godzinach odpoczynku. Przedmiotem tym zawiadywał pierwszy Kommissarz fabryk Austriackich *Kees*, znany ze swego dzieła: „Opisanie Austriackich fabryk i przemysłu.“ (P. P.)

— W gazecie *Korrespondenta Norymberskiego* wydrukowany jest list prywatny z Wiednia, w którym, między innemi, udzielają następujących szczegółów, o pogrzebie ciała ś. p. Cesarza *Franciszka I*: „Pogrzeb ten wspaniały był w swej prostocie, i zupełnie odpowiadał charakterowi zmarłego Monarchy. Z boleścią naród poglądał na to smutne widowisko, i głębokim, prawdziwym smutkiem dowodził swego przywiązania do pamięci Cesarza. Wielu rzewnie płakało; niekiedy w tłumie rozlegały się łkania i głośnie westchnienia; słowem, zdawało się, iż wszyscy, którzy byli temu obecni, opłakiwali blizkiego, czule kochanego krewnego. Chociaż zwłoki przez trzy dni wystawione były dla publiczności, lecz pomimo to, w dzień po-

публики, но, не смотря на то, въ день похоронъ, погребальное шествіе, отъ самаго Дворца до Монастыря Капуциновъ, сопровождаемо было многочисленною толпою людей всѣхъ званій и состояній. Народонаселеніе столицы, и безъ того уже довольно значительное, увеличилось еще по сему случаю 30 или 40 тысячами жителей изъ окрестныхъ мѣстъ и близъ лежащихъ областей, и такъ, какъ пространство отъ Дворца до Монастыря Капуциновъ весьма не велико, то тѣснота на улицахъ была столь необычайна, что многіе вѣроятно пострадали отъ сильной давки. Сего дня начались церковныя молебствія, которыя въ первую половину недѣли будутъ отправляемы въ самомъ городѣ, а во вторую половину въ предмѣстїяхъ. Придворный театръ закрытъ до Понедѣльника Святой недѣли; опера откроется 23-го, а театръ предмѣстїй 16-го сего мѣсяца. Хотя жителямъ не предписано отъ Правительства никакого траура; однако самое даже низшее Дворянство, купечество и большая часть публики показываются на улицахъ не иначе, какъ въ черной одеждѣ, что придаетъ общественнымъ нашимъ гуляньямъ мрачный и унылый видъ, соответствующій вполне общему расположенію умовъ. Въ числѣ замѣчательныхъ случаевъ во время похоронъ, болѣе всего обратило на себя вниманіе то, что Турецкіе Офицеры, находившіеся при погребальномъ шествіи, имѣли флѣръ на рукѣ, чего прежде они никогда не наблюдали. (Спб. В.)

Галлиція. Львовъ, 14-го Марта.

Здѣшняя газета, въ статьѣ подъ заглавіемъ *Сѣверъ и Югъ*, заключаетъ слѣдующее: „Тотъ великій законъ равновѣсія, по коему народы Сѣвера и Юга взаимно сообщаютъ другъ другу дары просвѣщенія, находится и нынѣ въ томъ же самомъ отношеніи, какъ и древле. Сѣверъ, который во всѣхъ вѣкахъ позднѣе прочихъ странъ принималъ гражданскую образованность, кажется назначенъ возвести ее на высшую степень совершенства, доставить ей болѣе крѣпости и силы, усугубить яркость лучей ея и отразить свой блескъ на плодоносномъ Югѣ, откуда хотя и возникъ, какъ изъ колыбели, сей порывъ образованности, но не могъ тамъ достигнуть толикаго мужества и успѣховъ, какъ на Сѣверѣ. Сія очередь не предложена. На большемъ ли, или меньшемъ пространствѣ, вездѣ ознаменованы слѣды ея, кои сохранились, какъ древнія, такъ и новая Исторія. Первый источникъ свѣта, произшедшій изъ Индіи, а можетъ быть и изъ Китая, протекъ Ассирію, Финикію, Іудею, Персію, малую-Азію, воспламенилъ Грецію и безпрестанно подвигался далѣе на Сѣверъ. Ибо, когда отдаленнѣйшія страны, возженные симъ лучемъ, приняли уже взлелеянную другими народами гражданственность, она была уже возвышена и обогащена просвѣщеніемъ, усовершенствованными искусствами и познаніями, кой, съ теченіемъ времени болѣе и болѣе возрастая, доставили симъ странамъ преимущество въ сравненіи съ первоначальными.

Такъ подвигается свѣтъ съ Юга на Сѣверъ (или собственно съ Востока на Западъ). Открывая безпрестанно обширнѣйшій путь, и усиливая свой потокъ, не токмо не теряетъ ни одной струи, но еще болѣе умножаетъ ихъ, по мѣрѣ различной степени усовершенствованія, которой духъ человѣческій достигать способенъ. Тоже самое видно и въ новой Исторіи: Римъ, Византія, образованные Греціею, взаимно просвѣщаютъ Галлію, Британію и Германію; до самыхъ сѣверныхъ острововъ, покрытыхъ Киммерійскимъ мракомъ. Самая географическая Исторія просвѣщенія подчинена въ отдѣльныхъ частяхъ своихъ симъ же высшимъ законамъ. Знаменитость Испаніи подъ властію Арабовъ, духъ Прованса въ среднихъ вѣкахъ, даровавъ Европѣ поэтическую жизнь и донынѣ еще надѣляють ее своими сокровищами. Бельгія и средній Галлія, не смотря на сосѣдство съ Провансомъ, не вышли изъ варварства. Англія стояла еще ниже.

Но съ сей эпохи отношенія перемѣнились. Югъ и Сѣверъ помѣнялись своими ролями, и Сѣверъ такъ умѣлъ пользоваться познаніями Юга, что гораздо превзошелъ оный. Сѣверъ владѣетъ теперь промышленностію, славящеюся богатыми изобрѣтеніями и чрезвычайными умозрѣніями; хотя и понынѣ не умѣетъ еще озариться фантазіею и очарованіями Юга. Музыка принадлежитъ Германцамъ; даже Вагнеръ обрѣло нынѣ въ Даніи, на Сѣверѣ образованной Европы, славнѣйшаго художника. Скандинавія и Финляндія по географическому положенію своему, суровости климата, неплодородности почвы, по видимому почти непреодолимымъ препонамъ, чуждались просвѣщенія; однако жъ Швеція, Данія, Исландія и Норвегія пошли далѣе, нежели нѣкоторыя области въ

гробу, ісциу погребовому отъ пафачу аъ до класзтору Капучиновъ, товаришылъ незлиозонъ tłum ludu, wszystkich urzędów i stanów. Ludność stolicy, oprócz tego dość już znaczna, powiększyła się jeszcze z tej okoliczności, 30 lub 40 tysiącami mieszkańców, z miejsc okolicznych i poblizszych prowincyi, a ponieważ przestrzeń od pałacu do klasztoru Kapucynów jest mała, zatem ciasność na ulicach tak była niezwykayna, iż bezwątpienia wielu ucierpiało od mocnego ścisunku. — Dziś zaczęły się modły kościelne, które w pierwszej połowie tygodnia będą się odbywały w samym mieście, a w drugiej połowie na przedmieściach. Teatr Dworu zamknięty będzie do Poniedziałku Świątecznego, opera otworzy się d. 23, a teatr na przedmieściach d. 16 t. m. — Chociaż przez Rząd żadney nie było przepisano dla mieszkańców żałoby; jednak niższa nawet Szlachta, kupcy i większa część publiczności, ukazują się na ulicach nie inaczej, jak w czarném odzieniu, co przydaje powszechnym naszym zabawom ponury i smutny widok, odpowiadający powszechnemu usposobieniu umysłów. W liczbie godnych uwagi zdarzeń podczas pogrzebu, naywięcej to zwrócić na siebie uwagę, iż Oficerowie Turccy, którzy byli obecni ісциу погребовому, mieli na ręku krepę, czego nigdy dawniej nie czynili. (G.S.P.)

Галиція. Львовъ, дня 14 Марца.

Gazeta tutejsza zawiera, pod napisem *Północ i Południe*, co następuje: „To wielkie, rodzinne prawo równowagi, mocą którego ludy Północy i Południa wzajemnie sobie dobrodziejstw oświaty udzielają, jest w tym samym stanie za naszych czasów, w jakim było i dawniej. Północ, która we wszystkich wiekach naypoźniej cywilizacyą przyymowała, zdaje się na to być przeznaczoną, aby ją podnieść na wyższy stopień udoskonalenia, nadadź jej więcej tęgości i mocy, pomnożyć ilość jej promieni, i blask ich znowu zwrócić na zarodne Południe; z kąd wprawdzie ten ruch cywilizacyi, jak z kolebki wyszedł, ale się nie mógł na Południu tak dzielnie i do takiej doskonałości wzmóżyć, jak na Północy. Takowa kolej postępu jest koniecznością. Wszędzie się znamionuje, bądź to na większej, bądź na mniejszej przestrzeni; owładnęła starożytne jak nowożytne dzieje; pierwszy tryś promiennej światłości wyszedł z Indyów, a może i Chin, przebiegł Assyryą, Fenicyą, Judeę, Persyą, mniejszą Azją, zapalił Grecyą, i coraz się więcej ku Północy posuwał. Gdy bowiem nayodlegleysze kraje, dotknięte tym promieniem, przyjęły już przez inne ludyżywioną cywilizacyą, przyjęły już wychowaną i ubogaconą oświatę, sztuki, coraz doskonalsze, oraz umiejętności, które zbiegiem czasu urosły; dla tego i w porównaniu z pierwotnymi krajami przodek otrzymać muszą.

Tak się posuwa światło z Południa na Północ (właściwie ze Wschodu na Zachód). Otwierając sobie ciągle przestrzeńszą drogę, wyłobiasząc głębsze łoża, nie traci żadnego promyka, ale owszem je pomnaża, podług miary rozlicznych stopni udoskonalenia, do których wznosi się duch człowieczy. Podobny stosunek zachodzi i w nowszej historyi. Rzym, Bizancya, ucylizowane przez Grecyą, cywilizują nawzajem Gallią, Brytanią i Germanią, aż do wysp naypółnocnięszych, okrytych Cymmeryjską ciemnością. Nawet jeograficzna historya cywilizacyi, w pojedynczych częściach swoich, tym wyższm prawom podlega. Światność Hiszpanii pod panowaniem Arabów, duch Prowancyi w średnim wieku, stworzyły życie poezyjne Europy, i dotąd ją zasilają swemi skarbami. Belgia i środkowa Gallia, mimo sąsiedztwo z Prowancyą, nie wyszły z barbarzyństwa. Anglia jeszcze niżej stała.

Od tej jednak epoki zmienily się stosunki. Południe z Północą zamienily się prawie na swoje role, i Północ tak umiała z nauk Południa korzystać, że je daleko prześcignęła. Północ posiada teraz przemysł z bogatych wynalazków i nadzwyczajnych rozwickań sławny, nawet sztuki opanowała i z większą je umiejętnością i energią, niż Południe, wykształciła; lubo ich dotąd fantazyą i wdziękiem Południa upromienić nie umi. Muzyka Niemcom przynależy; nawet rzeźba znalazła w czasach dzisiejszych w Danii, na Północy cywilizowanej Europy, najsławniejszego Mistrza. Skandynawia i Finlandya opierały się cywilizacyi swoim jeograficznem położeniem, ostrością klimatu, nieplodnością ziemi, przeszkodami prawie niepokonanymi na pozór. A przecież Szwecya, Dania, Islandya i Norwe-

Испаніи и Италіи. Владычество ума тамъ гораздо чище и мужественнѣе; виды людей истиннѣе и нравственнѣе. Образованность, несмотря на положеніе и внутреннюю природу сихъ ледяныхъ странъ, произвела здѣсь полезнѣйшіе, нежели на Югѣ плоды. Россія, въ особенности со временъ ПЕТРА Великаго, обратила къ Европейскому просвѣщенію лице свое, а при спокойномъ, неторопливомъ, но благоразумномъ и постоянномъ присвоеніи онаго, она упрочить себѣ будущность и вкупѣ исполнить призваніе свое, передать образованность Востоку, откуда она черпала первыя свои пособія.“ (D. P.)

Франція.

Парижъ, 14-го Марта.

Изъ Байонны отъ 7-го с. м. доносятъ: „Въ Сѣверную армію прибылъ съ 3,000-нымъ отрядомъ Генералъ *Альдама*. Онъ выступилъ изъ Аррагоніи 25 Февраля, а нынѣ находится въ Наваррѣ. Недавно присланы и другіе отряды, кои разставлены будутъ вдоль Эбро такъ, чтобы по первому повелѣнію могли они вступить въ бой. Вскорѣ съ наступающею весною должно ожидать важнаго сраженія, которое совершенно переменить до сего бывшій порядокъ вещей. Кромѣ сего Генералъ *Мина* приказалъ укрѣпить нѣкоторыя церкви и монастыри въ окрестностяхъ Пампелоны, Витторіи, Толозы и Ст. Себастьяна.

— Изъ всѣхъ областей тронулись многочисленные резервы частію, чтобы присоединиться къ войскамъ Генерала *Мины* а частію для защиты нѣкоторыхъ городовъ въ Каталоніи. Внутренняя стража и сохраненіе безопасности въ городахъ, изъ коихъ вышли гарнизоны, поручена милиціи. (G. C.)

17-го Марта.

Изъ Тулона отъ 11-го с. м. пишутъ: „Собранный у Балеарскихъ острововъ флотъ Соединенныхъ Штатовъ, состоитъ изъ 2 линійныхъ кораблей, 2 фрегатовъ, 1 корветы и 1 брига. Соединеніе сихъ Американскихъ морскихъ силъ въ одной изъ гаваней Средиземнаго моря, по настоящимъ обстоятельствамъ, заставляетъ думать, что тутъ не безъ злобы къ Франціи. Поведеніе сіе скрываетъ намѣренія, которыя не ускользнуть отъ нашего Правительства потому, что оно отправило одинъ фрегатъ въ Магонъ для наблюденія за движеніями онаго флота и доставленія ближайшихъ свѣдѣній. Беллонъ повѣрена сія миссія; она имѣетъ повелѣніе, оставаться въ Магонской пристани, до выхода Американскаго флота. Соединенные Штаты хотѣли симъ подкрѣпить требованія свои у Франціи. Это значитъ угроза. Нахожденіе сихъ кораблей обезпокоиваетъ нѣсколько торговлю, Американцы же говорятъ, что они ожидаютъ еще болѣе кораблей.“

18-го Марта.

Въ Журналѣ Првій изъ Тулона отъ 10 Марта сообщено: „Я получилъ письмо отъ Офицера Беллоны, которая, какъ вамъ извѣстно, отправлена въ Магонъ. Онъ пишетъ ко мнѣ, что эскадра Соединенныхъ Штатовъ Сѣверной Америки тамъ находящаяся состоитъ изъ линійнаго корабля Делаваре о 94 пушкахъ, фрегата Потомакъ о 60, корветы Джонъ-Адамсъ о 24 и галіота Шаркъ о 8 пушкахъ. Я думаю, что для васъ не бесполезно будетъ въ точности знать состояніе военныхъ силъ, кои сіе государство содержитъ на Средиземномъ морѣ. Кажется, что Командоръ *Петерсонъ*, начальствующій сею эскадрою, смѣненъ будетъ другимъ Офицеромъ, (когого имя еще неизвѣстно), что сей приведетъ съ собою въ Средиземное море фрегаты: Соединенные Штаты, Конституцію и корвету Пеанокъ, а линійный корабль Делаваре отправитъ въ Америку.“

— По письму изъ Тулона отъ 12-го Марта извѣщаютъ: Лампроа, прибывшая изъ Мальты, которую оставила она 17-го Февраля, сообщаетъ, что Англійскаго флота туда не ожидаютъ, и что всѣ корабли, способные выдержать плаваніе, отправились въ Левантъ. (A.P.S.Z.)

Пруссія.

Берлинъ, 28-го Марта.

Его Королевское Высочество, Принцъ *Вильгельмъ* (сынъ Короля) возвратился изъ Вѣны.

— Прибылъ сюда, Императорско-Австрійскій Камергеръ, Князь Адольфъ *Шварценбергъ* изъ Вѣны. (A.P.S.Z.)

— Для облегченія ѣзды по пещанымъ дорогамъ въ Свидницкомъ округѣ Мерзебургскаго вѣдомства, тамошнія волости согласились, чтобы ежегодно возить глину на пѣски.

— Докторъ *Лемантъ* въ Торгау сдѣлалъ щастливо нѣсколько лѣченій крупа, или воспаленія горла у дѣтей тѣмъ, что въ началѣ болѣзни прикладывалъ

гיא więcey postąpiły, niż pojedyncze części Włoch i Hiszpanii. Władza rozsądku jest tam czystsza, dzielniejsza; poglądy ludu sprawiedliwsze, moralniejsze. Cywilizacya, mimo położenia i wewnętrznej przyrody owych krain, wydała tu pożyteczniejsze, niż na Południu owoce. Rossya, szczególnie od czasu PIOTRA Wielkiego, zwróciła oblicze swoje ku cywilizacyi europejskiej; a przy spokojnym i powolnym, ale rozsądnym i statem, przyswajaniu tej cywilizacyi, utworzyć może sobie przyszłość, a razem bydz powołaną do skierowania oświaty na Wschód, zkad pierwsze jej wyszły polyski.“ (Dz. P.)

Франція.

Парижъ, дня 14 Марта.

Donoszą z Bayonny pod dniem 7 b. m. „Do wojska północnego przybył Jenerał *Aldama*, na czele 3,000 korpusu. Wyruszył on dnia 25 Lutego z Aragonii, a teraz znajduje się w Nawarrze. Inne świeżo nadestano oddziały, zajmują stanowiska wzdłuż Ebro, tak, iż za pierwszym rozkazem, mogą wystąpić na linię bojową. Wkrótce, przy nadchodzącej wiosnie, trzeba się spodziewać ważnej bitwy, która zmieni zupełnie dotychczasową postać rzeczy. Oprócz tego kazał Jenerał *Mina* obwarować niektóre kościoły i klasztory; w okolicach Pampelony, Wittoryi, Tolozy i St. Sebastiana.

— Ze wszystkich Prowincy wyruszyły liczne załogi, częścią do wojska jenerała *Miny*, częścią dla zabezpieczenia niektórych miast w Katalonii. Służbę wewnętrzną i pilnowanie bezpieczeństwa w miejscach, z których wycofano załogi, poruczono milicyom (urbanos) (G. C.)

Dnia 17.

List z Tulonu pod dniem 11 b. m. donosi: „Flota Zjednoczonych Stanów Północnej Ameryki, zebrana przy wyspach Balaarskich, składa się z 2ch okrętów liniowych, 2ch fregat, korwety i bryga. Pobyt jej w porcie nad morzem Śródziemnym skłania w obecnych okolicznościach do domysłu, iż Rząd Amerykański jest zagniewany na Francją. Postępek ten ukrywa zamiary, które nie unikną przed naszym Rządem dla tego, że on wysłał fregatę do Mahonu, dla uważania poruszeń tej floty, i dawania dokładnych w tej mierze wiadomości. Zlecenie to zostało poruczonem fregacie Bellona; kazano jej bawić w Mahon, póki flota amerykańska nie odpłynie. Zjednoczone Stany chcą przez tę demonstracyą poprzeć swoje żądania pieniężne. Jest to pewnym rodzajem pogroźki. Wreszcie bytność tych okrętów wprawia stan kupiecki w niejaką niespokojność, a Amerykanie mówią, iż się spodziewają przybycia więcey okrętów swoich.“

Dnia 18.

Przesłano do Dziennika Rozpraw z Tulonu pod 10 Marca następującą wiadomość: „Otrzymałem list od Oficera Bellony, która jak W Panu wiadomo wysłana jest do Mahonu. Píše on do mnie, że znajdujca się tam eskadra Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, składa się z okrętu liniowego Delavare o 94 działach, fregaty Potomak o 60, korwety John-Adams o 24 i galioty Sharc o 8 działach. Tak rozumiem, iż W Panu przyda się wiadomość o siłach, jakie to Państwo utrzymuje na Morzu Śródziemnym. Zdaje się, iż na miejsce Kommandora *Petersona*, dowodzącego tą eskadrą, przystany będzie inny Oficer, (którego imienia jeszcze nie wiadomo) i przyprowadzi z sobą na Morze Śródziemne fregaty: Stany Zjednoczone, Konstytucyą, i korwetę Peanok, a zaś okręt liniowy Delavare odeszle do Ameryki.“

— Podług listu z Tulonu pod dniem 12 Marca donoszą: Lamproie, która przybyła z Malty, opuściwszy tę wyspę 17 Lutego donosi, iż tam nie oczekują floty Angielskiej, i że wszystkie okręty, zdolne wytrzymać żeglugę, wysłane do Lewantu. (A.P.S.Z.)

Пруссія.

Берлинъ, дня 28 Марта.

Его Królewska Wysokość Xiążę *Wilhelm* (syn Króla) powrócił z Wiednia.

— Przybył tu, Cesarsko - Austriacki Podkomorzy, Xiążę *Adolf Schwarzenberg*, z Wiednia. (A.P.S.Z.)

Dla ułatwienia jazdy po drogach piaszczystych, w Obwodzie Swidnickim w rejencji Merzeburskiej, zgodziły się tamtejsze gminy, żeby każdorocznie nawozić częściami glinę na piaszki.

— Doktor *Lehmann* w Torgau wykonał kilka bardzo szczęśliwych kuracyi, krupu czyli zapalenia krtani u dzieci, a to w ten sposób, że zaraz przy zaczęciu cho-

къ гортани губку, обмоченную въ горячей водѣ, не такъ однакожь, чтобы отъ этого были пузыри, но только красноватость на кожѣ, и въ тоже время давалъ имъ пить отваръ изъ ромашки или бузины. (G.C.)

Б е л ѣ г і я.

Брюссель, 15-го Марта.

Военный Министръ предоставилъ Корпуснымъ Начальникамъ увольнять въ отпускъ по 100 человекъ изъ каждаго баталіона. (G.C.)

Г е р м а н і я.

Мюнхенъ, 14-го Марта.

Король по просьбѣ здѣшняго Магистрата дозволилъ, вмѣсто герба, даннаго Королемъ Максимилианомъ въ 1808 году, съ изображеніемъ короны и льва идущаго въ бой, употребить древній гербъ, представляющій Монаха съ Евангеліемъ.

— Говорятъ навѣрное, что обрученіе Принца, Наслѣдника Престола, послѣдуетъ въ Октябрѣ будущаго года.

— Министерство наше постановило, что Евреи, принадлежащіе къ милиціи, не должны отговариваться отъ исполненія службы въ Субботные дни, или другіе праздники, на томъ основаніи, что и христіане въ воскресные и праздничные дни не уклоняются отъ своихъ должностей.

Штутгартъ, 16-го Марта.

Здѣсь удивительная перемена погоды; за двѣ предъ симъ недѣли мы видали уже цвѣты на поляхъ и на лугахъ, а нынѣ опять холодъ и снѣгъ въ нѣкоторыхъ мѣстахъ выпалъ такой, что на 4 или 5 футовъ покрылъ землю.

— Извѣстіе, будто бы противу Швейцаріи хотѣли выставить войско, не подтверждается. (G.C.)

И т а л і я.

Римъ, 9-го Марта.

Печальное извѣстіе о кончинѣ Императора Австрійскаго получено вчера здѣсь чрезъ курьера и произвело величайшее впечатлѣніе, поелику оно было вовсе неожиданно. Папа весьма былъ симъ разстроганъ и пролилъ слезы горести. Относительно поминновенія въ церкви Петра нѣсколько затрудняются, поелику сей обрядъ для покойнаго Испанскаго Короля Фердинанда VII, по политическимъ причинамъ, не выполненъ.

— Что Донъ-Мигуэль, по извѣстіямъ Англійскихъ журналовъ, отсюда нечаянно исчезъ, этому причиною охота, на коей онъ въ компаніи находился на Понтинскихъ болотахъ. (G.C.)

А м е р и к а.

Вашингтонъ, 7-го Февраля.

Въ засѣданіи Сената, 4-го с. м., Г. Кальгоунъ просилъ Вице-Президента о дозволеніи сообщить Членамъ статью газеты Washington's Globe, касательно покушенія на жизнь Президента, въ коей сказано, что убійца Лавренсъ былъ понужденъ къ таковому поступку сильными выходками въ Капитоліи противу особы Генерала Джаксона и преимущественно одною рѣчью самаго Г. Кальгоуна. „Не распространяясь о томъ, что сказано лично обо мнѣ въ означенной статьѣ“, присовокупилъ Г. Кальгоунъ, я не могу однако не замѣтить, что газета Washington's Globe есть органъ Исполнительной власти, и что для меня непонятно, какъ редакція сей газеты рѣшилась, помѣстить такую статью и какъ Правительство дозволило напечатаніе оной. Если вѣрить ей содержанію, то всякій, осмѣливающийся порицать мѣры Правительства, есть соумышленникъ низкихъ злодѣевъ; для вѣщаго же убѣжденія въ томъ читателей своихъ, авторъ статьи нарочно приводитъ частія прѣнія Сената объ извѣстныхъ всѣмъ злоупотребленіяхъ и изъ нихъ извлекаетъ доказательства въ участіи моемъ въ умыслѣ Лавренса. Если таковыя выходки могутъ быть терпимы, то послѣ сего Сенату остается только, спокойно смотрѣть на дѣйствія Правительства и молчать о томъ, что найдено имъ будетъ заслуживающимъ порицаніе, дабы не быть обвинену въ явное злоумышленіе. Цѣль подобныхъ поступковъ слишкомъ очевидна. Но я, несмотря на всѣ угрозы враговъ моихъ, не перестану, по званію Сенатора, говорить и дѣйствовать такъ, какъ повѣлываютъ мнѣ обязанности, съ симъ званіемъ сопряженныя.“ (Спб. В.)

Нью-Йоркъ, 18-го Января.

Г-нъ Адамсъ, который, какъ извѣстно, хотѣлъ поспѣшить подачею отлагаемаго доклада относительно Посольства Президента во Францію, произнесъ въ Палатѣ Представителей рѣчь, дышущую миролю-

бою, прикładaѣ имъ на гортани, габку, умачзану в водzie goracej, nie tyle jednak, aby bąble zrzadzala, lecz sprawiajaca czerwoność na skórze, dajac zarazem do picia napój z rumianku lub kwiatu bzowego. (G.C.)

Б е л ѣ г і я.

Bruxella, dnia 15 Marca.

Minister wojny upoważnił dowodzących korpami, ażeby sto ludzi z kaźdego batalionu, na urlopy puszczone. (G.C.)

Н і е м с я.

Monachium, 14 Marca.

Król, przychylając się do prosby tutejszego Magistratu, raczył pozwolić, ażeby na miejsce herbu, danego miastu przez Króla Maksymiliana w roku 1808, to jest: w miejsce Korony i Lwa gotowego do walki, użyty był znowu herb dawny, mający w swém polu Mnicha z Ewangelią.

— Podają za rzecz zupełnie pewną, że zaślubiny Xięcia Następcy Tronu, odbędą się w Październiku przyszłego roku.

— Ministeryum nasze wydało rozporządzenie, że Izraelici, należący do Landwehru, nie mogą się wymawiać od pełnienia służby w dni szabatu lub w inne jakie święta; a to na zasadzie, że i Chrześcianie nie wyłamują się od tych obowiązków w niedzielę, ani w dni świąteczne.

Sztutgard, 16 Marca.

Doznajemy tu dziwnęj zmiany powietrza; nie dawno, bo przed 14 dniami, widzieliśmy już kwiaty na polach i na łąkach, a dzisiaj panuje zimno i spadły śniegi w niektórych okolicach, tak znaczne, że na 4 do 5 stop zasypały ziemię.

— Wiadomość, jakoby miano wystawić wojsko przeciwko Szwajcaryi, nie potwierdziła się. (G.C.)

В ѣ о с н я.

Rzym, dnia 9 Marca.

Smutna, wiadomość otrzymana tu wczora przez gońca o zgonie Cesarza Austriackiego, wielkie uczyniła wrażenie, ponieważ zupełnie nie była spodziewaną. Papież bardzo był tym dotknięty i zapłakał. Zamyślają się około żałobnego nabożeństwa w kościele Św. Piotra, ponieważ takież nabożeństwo po zmarłym Królu Hiszpańskim Ferdynandzie VII dla politycznych przyczyn nie było odprawione.

— Że Don Miguel, podług doniesień Angielskich Dzienników, nagle ztąd zniknął, jest temu przyczyną polowanie, na którym się w kompanii znajdował, na błotach Pontyńskich. (A.P.S.Z.)

STANY ZJEDNOCZONE.

Washington, dnia 7 Lutego.

Na posiedzeniu Senatu, dnia 4 t. m., P. Qualhoun, prosił Wice-Prezydenta, o dozwolecie uwiadomić Członków, o artykule gazety Washington's Globe, względem targnienia się na życie Prezydenta, w którym wyrażono, że zabójca Lawrence, przymuszony był do tego postępku, mocnym powstawaniem w Kapitolium, przeciwko osoby Jenerała Jacksona, a szczególnie jedną mową samegoż P. Qualhoun: „Nie rozszerzając się o tѣm, co jest powiedziano osobiście o mnie w pomienionym artykule“, dodał P. Qualhoun, „muszę jednak uważać, że gazeta Washington's Globe, jest organem władzy wykonawczej, i że nie mogę pojąć, jak się osmieliła Redakcyja teyże gazety, pomieścić ten artykuł, i jak Rząd dozwolił jego wydrukowania. Jeśli można wierzyć jej brzmieniu, tedy każdy, który się odważy pomawiać śródki Rządu, jest współnikiem złych zamysłów nieczestnych złoczyńców; dla lepszego zaś przekonania w tѣm swych czytelników, autor artykułu umyślnie przytacza szczególne rozprawy Senatu o wiadomych wszystkim nadużyciach, i z nich wyciąga dowody, o mojem uczestnictwie w zamachu Lawrence. Jeśli takie zarzuty mogą być cierpiane, tedy potem pozostaje Senatowi, spokojnie tylko patrzeć na czynności Rządu i milczeć o tѣm, co, przezeń znalezione będzie zasługującym na przyganę, ażeby nie bydz obwinionym o jawne złe zamysły. Cel podobnych postępków, aż nadto jest widoczny. Lecz ja, pomimo wszelkich pogróbek moich nieprzyjaciół, nie przestanę, z urzędu Senatora, mówić i działać tak, jak mi nakazują obowiązki, z tym urzędem połączone.“ (G.S.P.)

New-York, 18 Lutego.

Pan Adams, który, jak wiadomo, chciał przyspieszyć odwołanie dawniej sprawozdanie o wzmiance w Poselstwie Prezydenta względem Francyi, miał w Izbie Reprezentantów mowę, tchnącą pokojem, oświad-

біемъ, объявивъ, что онъ принимаетъ на себя ответственность, что ни Сенатъ, ни Палата Представителей, не употребить средствъ, влекущихъ за собою войну съ Франціею и присовокупивъ, что сіе онъ говоритъ, для усможенія публики. (G. C.)

К и т а й.

Во всеобщей газетѣ объ Англійско-Китайскихъ дѣлахъ сообщаютъ слѣдующее: „По мѣрѣ полученія подробнѣйшихъ свѣдѣній о спорахъ, происходившихъ между Лордомъ *Напиромъ* и Намѣстникомъ Кантона, мы все болѣе и болѣе удивляемся легкомыслію, съ какимъ дѣйствовалъ въ семь лѣтъ Англійскій Коммиссаръ. Вся выгода осталась на сторонѣ Китайцевъ; ихъ дипломатическія ноты написаны несравненно благоразумнѣе, нежели бумаги Лорда Напира. Между тѣмъ, какъ Англійскіе фрегаты обстрѣливали крѣпость Бокка-Тигрисъ, Китайцы защищали собственность Англійскихъ купцовъ въ Кантонѣ, и не думали подвергать ихъ ответственности за нарушение мира или причиненныя тѣмъ издержки. Между тѣмъ споры кончились такъ, какъ должно было ожидать. Лордъ Напиръ принужденъ будучи уступить — умеръ съ досады, и смерть его, безъ сомнѣнія, устранила много несчастій; хотя впрочемъ сомнительно, чтобы Англійскіе фрегаты могли подойти къ стѣнамъ Кантона, ибо Китайцы погрузили въ рѣку множество судовъ и набили въ нѣкоторыхъ мѣстахъ сван. Большая часть Англичанъ въ Кантонѣ и Лондонѣ столь сильно возстаютъ противу сихъ насильственныхъ мѣръ, что нельзя и думать о продолженіи непріязненныхъ дѣйствій, кои могутъ только послужить къ совершенному уничтоженію торговли съ Китаемъ, весьма важной для Англіи и Индіи. Естественно, что Компанія торжествуетъ, видя худой успѣхъ свободной торговли, хотя она сама тому причиною, ибо ложныя понятія Лондонской публики о силѣ и политикѣ Китайцевъ, послужившія поводомъ къ инструкціямъ, даннымъ Лордомъ *Пальмерстономъ* Англійскому Коммиссару, происходятъ отъ непрерывныхъ жалобъ Членовъ бывшей Факторіи Остъ-Индской Компаніи въ Кантонѣ. Такъ какъ мѣста въ Факторіи, находившіяся въ зависимости отъ Компаніи, были весьма прибыльны, и повышение шло по старшинству, то Директоры Компаніи обыкновенно замѣщали сѣи мѣста своими сыновьями, племянниками или друзьями, молодыми людьми, которые, видя предъ собою блистательное поприще, и надѣясь на свое богатство, непрерывно пытались вынуждать силою большую свободу торговли съ Китаемъ, и не успѣвая въ семъ, жаловались на слабость и робость Правительства. Компанія всегда возставала противу воинственныхъ плановъ ея Факторіи, и умѣла сохранять спокойствіе или возстановлять оное, если его нарушало неблагоразуміе ея чиновниковъ. Но при Лордѣ *Пальмерстонѣ* эти жалобы и покушенія приведены были въ исполненіе, и имѣли тѣ послѣдствія, какихъ надлежало отъ нихъ ожидать. Хотя нынѣ всѣ неудовольствія кончены, однако подозрѣніе Китайцевъ и ихъ привязанность къ старымъ обычаямъ, доставившія имъ нынѣ побѣду, должны увеличиться, и они имѣютъ легкое средство отмстить Британцамъ, возвысивъ пошлины на Индійскую хлопчатую бумагу, и ограничивъ еще болѣе запрещенную торговлю опиумомъ.“ (Спб. В.)

Разныя извѣстія.

Юный Датчанинъ, часовыхъ дѣлъ мастеръ Юлій *Юргенсонъ*, находящійся нынѣ въ Швейцаріи, изобрѣлъ новаго рода металлическій термометръ (названный имъ меро-термометромъ), который показываетъ температуру воздуха въ продолженіи цѣлыхъ сутокъ. Инструментъ сей удостоился, какъ слышно, одобренія многихъ Естественныхъ Искусствователей, въ томъ числѣ и извѣстнаго *Декандолля*. (Спб. В.)

— Первыхъ чиселъ с. м. въ Парижскомъ Судѣ первой инстанціи рѣшенъ процессъ знаменитой пѣвицы, Госпожи *Малибранъ*. Она требовала, чрезъ своего адвоката, расторженія заключеннаго въ 1826 году въ Нью-Йоркѣ, предъ Французскимъ Консуломъ, брачнаго контракта ея съ Г. *Малибраномъ*, потому, что по Американскимъ, равно какъ и по Испанскимъ законамъ, брачный союзъ, заключенный между Американцемъ и Испанкою предъ Консуломъ чужой Державы, не можетъ быть действительнымъ. Такъ какъ актами доказано было, что отецъ Госпожи *Малибранъ* есть Испанецъ, а Г. *Малибранъ* хотя родомъ Французъ, но Американскій подданный, то Судъ и рѣшилъ, что бракъ сей не действителенъ. Теперь да будетъ извѣстно всѣмъ любителямъ музыки, что Госпожа *Малибранъ* отъ роду 27 лѣтъ, и что она опять называется дѣвицею *Гарсія*.

С н и н ы.

В газетѣ powszechney о rzeczach Англіиско-Чинскихъ udzielają następney wiadomości: „W miarę otrzonywania więcey szczególnychъ wiadomości о sporachъ, wynikłychъ między Lordem *Napier* i Namiestnikiem Kantonu, coraz więcey zadziwiamy się nad lekkomyślnością, z jaką działałъ w tey rzeczy Kommissarz Angielski. Wszystkie pożytki pozostały na stronie Chinzyków; dyplomatyczne ichъ noty, napisane są bezъ porównania roztropiej, aniżeli Lorda *Napier*. Tymъ czasem, kiedy fregaty angielskie, strzelały do twierdzy *Bokka-Tigris*, Chinzykowie bronili własności kupcówъ Angielskichъ w Kantonie, i nie myśleli poddawać ichъ odpowiedzialności, za naruszenie pokoju, lub zrzęzione imъ wydatki. Tymъ czasem spory takъ się ukończyły, jakъ oczekiwać należało. Lord *Napier*, będącъ zmuszonymъ uступить, umarłъ ze zgrzyoty, i śmierć jego bezъ wątpienia wiele uprzętnęła nieszczęść, chociaż z resztą wątpliwa, żeby fregaty angielskie mogły podeyść pod mury Kantonu, Chinzycy bowiem zatopili w rzece wiele statkówъ, i w niektórychъ miejscachъ nabili palów. Większa część Anglikówъ w Kantonie i Londynie, takъ mocno powstaje przeciwko tymъ gwałtownymъ środkomъ, że myśleć nawetъ nie można o przedłużeniu się nieprzyjacielskichъ działań, które posłużyć tylko mogą do zupełnego zniesienia handlu z Chinami, takъ ważnego dla Anglii i Indyy. Naturalnie, iż tryumfuje Kompania, widzącъ zły postępъ wolnego handlu, chociażъ sama jestъ temu przyczyną, fałszywe bowiem rozumienia Londyńskiej publiczności, o potędze i polityce Chinzykówъ, które były powodemъ do instrukcyi, wydawanychъ przez Lorda *Palmerstona* Kommissarzowi Angielskiemu, pochodzą odъ ciągłychъ skargъ Członkówъ byłey Faktoryi Wschodnio-Indyjskiej Kompanii w Kantonie. Ponieważъ miejsce w Faktoryi zależące odъ Kompanii, były bardzo zyskowne, i podwyższenie postępowało podługъ starszeństwa, zatemъ Dyrektorowie Kompanii, zwyczajnie na tychъ miejscachъ osadzali swychъ synówъ, familantówъ lub przyjaciółъ, młodzieńcówъ, którzy, widzącъ przedъ sobą zawódъ świetny, i ufającъ w swe bogactwo, bezъ przestannie kusili się siłą wymuszać, wielką wolność handlu z Chinami, a nie mogącъ dokazać tego, uskarżali się na słabość i bojaźliwość Rządu. Zawsze powstawała Kompania przeciwko planomъ wojennymъ jey Faktoryi, i umiała zachowywać spokojność lub ją przywracać, jeśli naruszała ją nieroztropność urzędnikówъ. Leczъ przy Lordzie *Palmerstonie*, skargi te i targnienia się przyprowadzone zostały do skutku, i miały te następstwa, jakichъ się po nichъ należało spodziewać. Chociażъ terazъ wszystkie nieukontentowania są zaspokojone, jednakъ podeyrzenia Chinzykówъ, i ichъ przychylność do dawniejszychъ zwyczajówъ, które przyniosły imъ terazъ zwycięztwo, powinny się powiększyć, i mają łatwy środekъ zemścić się na Anglikachъ, przezъ powiększenie cła od Indyjskiej bawełny, a jeszcze więcey ograniczywszy zabroniony handelъ opium.“ (G. S. P.)

Rozmaite Wiadomości.

Młody Duńczyk, zegarmistrz *Juliusz Jurgenson*, terazъ znajdujący się w Szwajcaryi, wynalazłъ nowego rodzaju metaliczny termometrъ (nazwany przezъ niego mero-termometremъ), który pokazuje temperaturę powietrza w przeciągu całej doby. Mówią, że instrumentъ ten zostałъ pochwalony odъ wielu badaczówъ natury w tey liczbie i przezъ sławnego *Decandolla*. (G. S. P.)

— Pierwszychъ dni Marca w Sądzie Paryzkimъ pierwszej instancji, sądzona była sprawa sławney śpiewaczki, Pani *Malibran*. Żądała ona przezъ swojego адвоката, zerwania, zawartego w roku 1826 w New-Yorku przedъ Konsulemъ Francuzkimъ ślubnego kontraktu zъ P. *Malibran*, dla tego, że podługъ Amerykańskich, równie jakъ i Hiszpańskichъ praw, związekъ ślubny między Amerykaninemъ i Hiszpanką zawarty, przedъ Konsulemъ obcego Mocarstwa, nie może być ważnymъ. Ponieważъ przezъ akta było dowiedziono, że oyciec Pani *Malibran* jestъ Hiszpan, a P. *Malibran*, chociażъ rodemъ Francuz, leczъ Amerykański poddany, zatemъ Sądъ rozwiązałъ, że ślubъ nie jestъ ważny. Niechъ będzie terazъ wiadomo wszystkimъ amatoromъ muzyki, że Pani *Malibran* ma latъ 27, i że się znowu nazywa panną *Garcia*.

— На мѣсто умершаго Доктора *Dupuytren* въ Профессоры *Хирургической* Клиники при *Hôtel Dieu* избранъ Общимъ Совѣтомъ Госпиталей и Медицинскимъ Факультетомъ Докторъ *Ру*.

— Въ Лондонѣ получаютъ печальныя извѣстія о бѣдствіяхъ, причиненныхъ въ морскихъ портахъ послѣдними бурями. И на Темзѣ повреждено множество кораблей.

— Въ Калькутѣ полагаютъ, что Остѣ-Индская Компания купить за 10,000 долларовъ островокъ Сокотору, для складки на немъ каменнаго угля, потребнаго для сообщеній посредствомъ пароходовъ между Остѣ-Индіею и Суэсомъ.

— Изъ Батавіи уведомляютъ, что бывшимъ 10-го Октября землетрясеніемъ разрушенъ Буйтензоргскій дворецъ. Ротонда, на передней части строенія, упала въ ту самую минуту, когда исправляющій должность Намѣстника, *Г. Бодз*, сходилъ съ своею женою съ лестницы. Также сильно повреждены замокъ Велтеверденъ и нѣсколько частныхъ зданій. По ту сторону Мегамедонгской горы провалились одна станція съ людьми и лошадьми, и отверстіе еще не закрылось.

— Изъ Брюсселя отъ 4-го Марта пишутъ: „На чугунной дорогѣ, устроенной между Труа-Тру и Вильвордомъ, 2-го и 3-го числа были дѣланы новыя опыты надъ двумя паровыми машинами, изъ коихъ одна назначена для провѣзихъ, а другая для тяжести. Нынѣшніе опыты дѣланы были на небольшемъ пространствѣ въ 8,000 метровъ. Машина, къ коей былъ прикрѣпленъ экипажъ съ путешественниками, пробѣжала въ пять минутъ одну Французскую милю (4 версты). На провѣздѣ изъ Брюсселя въ Мехельнь потребно было отъ 20 до 25 минутъ. Что касается до машины, назначенной для возки тяжести, то движенія ея были четвертью часами медленнѣе противу первой; однако ея сила столь велика, что она можетъ за собою везти до 120 тоннъ вѣсу, и въ случаѣ надобности, посредствомъ ея можно въ полтора часа доставить изъ Брюсселя въ Амстердамъ одинъ баталіонъ съ оружіемъ и багажемъ.“

— Полагаютъ, что вдовствующая Императрица Австрійская (Каролина Августа, сестра Короля Баварскаго) поселится въ Зальцбургѣ, въ тамошнемъ Королевскомъ дворцѣ Миранеллѣ, гдѣ родился Король Оттонъ Греческій.

— Кажется, что бури свирѣпствуютъ во всѣхъ частяхъ Земнаго Шара. Съ острова Мартиники пишутъ, что въ ночи съ 20-го на 21-е Октября ужаснымъ ураганомъ истреблены тамъ всѣ банановыя и маниоковыя деревья. Мартиника и преимущественно Доминика очень пострадали. На Мартиникскомъ рейдѣ погибъ корабль съ 500 бочками сахара. Другіе три корабля на томъ рейдѣ свалились и разбились. Доминика совершенно опустошена: всѣ кофейныя растенія и сахарный тростникъ истреблены съ корнемъ. Почти всѣ дома разрушены. Погибло болѣе ста человѣкъ.

— Одинъ изъ извѣстныхъ дѣйствующихъ банкировъ, возвратясь недавно домой съ маскарада въ театрѣ, не нашелъ ни жены своей, ни кассира, ни кассы. Побѣвъ супруги и казначея, казалось, огорчилъ мало его, но тѣмъ болѣе была ему чувствительна потеря денегъ. Онъ успѣлъ открыть слѣды бѣглецовъ, и отправился въ Гавръ, куда и прибылъ ночью. Остановясь въ трактирѣ, онъ узналъ, что, по странному стеченію обстоятельствъ, особы, коихъ онъ отыскивалъ, занимали квартиру подлѣ его комнаты, и что они собираются на другой день отправиться въ Северную Америку. Не теряя времени, онъ, съ содержателемъ трактира и еще нѣсколькими свидѣтелями, отправился въ комнату бѣглецовъ. Линь только онъ отперъ дверь, кассиръ, увидѣвъ своего хозяина, бросился ему въ ноги, и просилъ пощадить ту, которая спитъ въ сосѣдней комнатѣ. Обиженный супругъ отвѣчалъ ему: „Стоитъ ли объ этомъ беспокоиться; любезный Фридрихъ? я пріѣхалъ не за женою, а за деньгами.“ Фридрихъ бѣжитъ къ письменному столу, беретъ портфель, и вручаетъ его своему хозяину. Банкиръ, сосчитавъ бывшія въ немъ деньги, отдаетъ кассиру 10,000 фр. съ слѣдующими словами: „Вотъ вамъ, любезный другъ, награда за оказанную мнѣ услугу: вы освободили меня отъ невѣрной и недостойной жены. Завтра, если вамъ угодно, можете ѣхать въ Нью-Йоркъ.“ (Сбз. II.)

Съ 1-го числа наступающаго мѣсяца Апрѣля, принимается подписка на второй Кварталь сего года, на Газету Литовскаго Вѣстника—Цѣна по прежнему сер. 2 р. 25 к.

— На мѣстѣ умершаго Доктора *Dupuytren*, на Профессора Клиники *Хирургической* при шпиталѣ *Hôtel Dieu*, выбранъ został przez Radę ogólną Szpitalów i Fakultet Medyczny Doktor *Rou*.

— Do Londynu przychodzą smutne wiadomości, o nieszczęściach, zrządzonych w morskich portach przez ostatnie burze. I na Tamizie popsuto wiele okrętów.

— W Kalkucie tak rozumieją, że Wschodnio-Indyjska Kompania kupi za 10,000 dolarów, wysepkę Socotora, dla składu na niej węgla kamiennych, potrzebnych do komunikacji statkami parowymi między Wschodnimi-Indyami a Suez.

— Donoszą z Batawii, iż przez trzęsienie ziemi, które było dnia 10 Października, zruynowany został pałac Buytensorski. Rotunda na przedniej części budynku, spadła w tym właśnie momencie, kiedy sprawujący urząd Namiestnika, *P. Bode*, schodził z żoną swą ze schodów. Mocno także zostały popsute zamek Weltevrede i kilka budowli prywatnych. Po tamtej stronie Mehamedońskiej góry, zapadła jedna stacja z ludźmi i końmi, i otwór ten jeszcze się nie zamknął.

— Z Bruxelli pod 4 Marca donoszą: „Na drodze żelaznej, urządzonej między Trua-Tru i Wilfordem, dnia 2 i 3 czynione były nowe doświadczenia dwóch machin parowych, z których jedna przeznaczona jest dla podróżnych, a druga dla ciężarów. Próby terazniejsze odbywały się na małym rozległości do 8,000 metrów. Machina, do której przytwierdzony był pojazd z podróżnemi, przebiegła w 5ciu minutach jedną francuską milę (4 wiorsty). Na przejazd z Bruxelli do Mechlinu, potrzeba było od 20 do 25 minut. Co zaś do machiny przeznaczonej do wożenia ciężarów, bieg jej, kwadransiem jest późniejszy od pierwszej; jednak siła jej tak wielka, iż może ciągnąć za sobą do 120 beczek wagi, i w razie potrzeby, za jej pomocą w półtorej godziny można przewieźć z Bruxelli do Amszterdamu jeden batalion wojska z bronią i bagażami.“

— Tak rozumieją, że Cesarzowa Austriacka, wdowa Karolina Augusta, siostra Króla Bawarskiego, będzie mieszkała w Salzburgu, w tamiecznym pałacu Królewskim *Mirabella*, gdzie się urodził Otto, Król Grecki.

— Zdaje się, iż burze panują po wszystkich częściach kuli ziemskiej. Donoszą z wyspy Martyniki, iż w nocy z 20 na 21 Października, przez okropny wichur zostały zniszczone wszystkie drzewa bananowe i maniokowe. Martinika, a szczególnie Dominika, bardzo ucierpiały. W porcie Martyniki zginął okręt z 500 beczkami cukru. Inne trzy okręty w tymże porcie sparły się i rozbiły. Dominika zupełnie spustoszona; wszystkie rośliny kawy i trzcina cukrowa wyniszczone do szczętu. Wszystkie prawie domy zruynowane. Zginęło więcej sta ludzi.

— Jeden ze sławnych Londyńskich bankierów, powróciwszy niedawno do domu z maskarady, nie znalazł ani żony, ani kassiera, ani kassy. Ucieczka żony i kassiera, zdawało się, iż go zasmuciła, lecz daleko więcej była mu dotkliwszą strata pieniędzy. Potrafił odkryć ślady uciekających, i pojechał do Havre, dokąd przybył w nocy. Zastanowiwszy się w traktyerze, dowiedział się, że szczególniejszym zbiegiem okoliczności, osoby, których on poszukiwał, zajmowały mieszkanie przy jego pokoju, i że gotują się nazajutrz wyjechać do Ameryki Północnej. Nie tracąc czasu, z gospodarzem traktyeru, i jeszcze kilku świadkami, udał się do pokoju zbiegów. Skoro tylko drzwi otworzył, kassyer, wyrzawszy swego gospodarza, rzucił się mu do nóg, i prosił przebaczyć tę, która spi w drugim pokoju. Skrzywdzony małżonek odpowiedział mu: „Czy warto o to się troszczyć, kochany Fryderyku? przybyłem nie po żonę, lecz po pieniądze.“ Fryderyk bieży do stolika, bierze pugilares i oddaje do rąk swemu panu. Bankier, policzwszy znajdujące się w nim pieniądze, oddaje kassyerowi 10,000 fran. tak mówiąc: „Oto tobie, kochany przyjacielu, nagroda za wyświadczoną mi usługę: uwolniłeś mię od niewiernej i niegodziwej żony. Jutro, jeśli się wam podoba, możecie jechać do Nowego Yorku.“ (P. P.)

Od dnia 1go nadchodzącego miesiąca Kwietnia, zaczyna się prenumerata na 2gi tego roku Kwartal gazety Kuryera Litewskiego. Cena zwyczajna srebrem 2 rub. 25 kop.